

چک لیست تشخیص زودرس تاخیر تکاملی کودکان

والدین گرامی:

تشخیص زودرس اختلالات تکاملی از اهمیت ویژه ای برخوردار است، زیرا مداخلات درمانی به هنگام می توانند از پیشرفت بسیاری از اختلالات تکاملی جلوگیری نموده و بسیاری را نیز درمان نمایند. تکامل کودک شما در ابعاد حرکتی؛ گفتاری و ارتباطی؛ اجتماعی؛ و ذهنی صورت می گیرد. بعد حرکتی خود شامل حرکات درشت (حرکات تنه و لگن و حرکات مفاصل بزرگ بدن مانند شانه، آرنج، ران و زانو) و حرکات ظریف (مانند حرکات عضلات ظریف دستها) می باشد. جدول زیر علائم خطر تاخیر تکاملی را با توجه به سن کودک-۳۰۶ لیست نموده است. در صورت وجود هر یک از این علائم بهتر است با پزشک خود مشورت فرمایید.

سن کودک	حیطه تکاملی	علامت خطر وجود مشکل احتمالی
سه ماهگی	حرکات درشت	هرگونه اختلافی بین سمت راست و چپ بدن از نظر قدرت، حرکت یا تون (شلی یا سفتی) عضله
		وقتی از حالت خوابیده به نشسته در می آوریم سر به عقب می افتد
	حرکات ظریف	اشیا را با چشم دنبال نمی کند
		مشت کردن مداوم دستها (شیئی را رها نمی کند)
گفتار و ارتباط	عدم تولید صداهای مختلف	
	عدم واکنش به صداها	
اجتماعی	مادر یا مراقبین خود را به سایرین ترجیح نمی دهد	
	به چشمان دیگران مستقیم نگاه نمی کند	
ذهنی	به سایرین علاقه ای ندارد. عواطف زیادی از خود بروز نمی دهد.	
	حرکات درشت	هنگامی که روی شکم قرار دارد سر و شانه هارا نمی تواند بالا بیاورد
شش ماهگی	حرکات درشت	نمی تواند غلت بزند
		در حالت نشسته که قرار می دهیم قوز می کند
	حرکات ظریف	هرگونه اختلافی بین سمت راست و چپ بدن (از نظر قدرت، حرکت یا تون (شلی یا سفتی) عضله
		تفاوت واضح در استفاده از دست راست و چپ
گفتار و ارتباط	مشت کردن مداوم دستها (شیئی را رها نمی کند)	عدم تولید صداهای بطور واضح متفاوت
		از صدای خود به طور محدود برای برقرار ارتباط استفاده می کند(عدم پاسخدهی، عدم خنده)
	گفتار و ارتباط	به صداهای اطراف علاقه ای ندارد و سر و چشم ها را به طرف صدا بر نمی گرداند
		وقتی صدایی را می شنود تغییری در رفتارش ایجاد نمی شود

مادر یا مراقبین خود را به سایرین ترجیح نمی دهد	اجتماعی	نه ماهگی
به چشمان دیگران مستقیم نگاه نمی کند		
در واکنش به دیگران از لبخند یا خنده استفاده نمی کند		
عدم واکنش یا واکنش بیش از حد به لمس شدن		
عدم علاقه به شیئی ای که در دستش قرار دارد	ذهنی	
عدم علاقه به دیگران		
به تنهایی نمی نشیند	حرکات درشت	
سینه خیز نمی رود		
به حالت ایستاده که نگه داشته می شود وزنش را روی پاهایش نگه نمی دارد		
هرگونه اختلافی بین سمت راست و چپ بدن (از نظر قدرت، حرکت یا تون(شلی یا سفتی) عضله		
عدم استفاده از انگشت اشاره به تنهایی برای فشار دادن یا اشاره کردن	حرکات ظریف	
صداهای مختلفی که تولید میکند تفاوت زیادی با هم ندارند	گفتار و ارتباط	
محدودیت یا عدم غان و غون کردن		
صداها را تقلید نمی کند		
به نظر میرسد نام خود را نمی داند		
با فرد غریبه و آشنا یکسان رفتار می کند	اجتماعی	
علاقه ای برای بازی با دیگران ندارد (یا ترک می کند)		
ترجیح می دهد به تنهایی بازی کند		
در پاسخ به فرد غریبه یا آشنا تفاوتی قائل نمی شود	ذهنی	
با کمک نمی ایستد	حرکات درشت	دوازده ماهگی
چهار دست و پا یا روی باسن نمی رود		
هرگونه اختلافی بین سمت راست و چپ بدن (از نظر قدرت، حرکت یا تون(شلی یا سفتی) عضله		
عدم استفاده از انگشت اشاره برای اشاره کردن یا برداشتن اشیا همراه شست	حرکات ظریف	
عدم بیان تک کلمات مثل ماما	گفتار و ارتباط	
عدم بیان عبارات غان و غون که آهنگی شبیه زبان طبیعی دارند		
عدم علاقه به صحبت و برقراری ارتباط		
عدم تشخیص کلمات خاص مثلا توپ		
عدم تشخیص غریبه ها	اجتماعی	
ترجیح می دهد به تنهایی بازی کند		
عدم آگاهی از اینکه از لحاظ اجتماعی چه کاری باید انجام دهد(مثل بای بای		

		کردن)
	ذهنی	اشیایی را که از معرض دیدش خارج می شوند فراموش می کند و یا علاقه خود را به آنها از دست می دهد
هجده ماهگی	حرکات درشت	عدم راه رفتن یا ایستادن به تنهایی
		در راه رفتن بی ثبات یا نا هماهنگ است
		عدم توانایی شوت کردن
حرکات ظریف	نمی تواند مکعبها را روی هم بچیند	
	نمی تواند از مداد استفاده کند	
گفتار و ارتباط	کلمات را واضح بیان نمی کند	
	صداهای کوتاه را بیان نمی کند(مثل م، ب، د)	
	برای برقراری ارتباط با دیگران سعی نمی کند که از گفتار خود استفاده کند	
	نمی تواند سوالات و دستورات ساده و کوتاهی مثل "توپ کجاست" را بفهمد	
	نامش را نمی داند	
اجتماعی	ترجیح می دهد به جای شرکت در بازیهای جمعی به تنهایی بازی کند	
	عدم علاقه به یادگرفتن غذا خوردن توسط خودش	
	عدم علاقه به کتاب	
	عدم علاقه به قسمت‌های مختلف بدن، لباس ها و اشیا	
	عدم علاقه به کمک در لباس پوشیدن	
ذهنی	اشیای خارج از دیدش را جستجو نمی کند	
	به جای بازی درست با اشیا، آنها را می کوبد یا می اندازد	
	نمی داند با جورچین یا پازل ها چگونه بازی کند	
دوسالگی	حرکات درشت	نمی تواند بدود
		نمی تواند پرتاب کند (به تجربه بستگی دارد)
		نمی تواند از پله استفاده کند
		نمی تواند بپرد
		خوب راه نمی رود: می افتد، شل است
حرکات ظریف	در چیدن مکعبها روی هم کند است	
	نمی تواند کشیدن خط عمودی را کپی کند	
	علاقه ای به استفاده از مداد ندارد، خط خطی نمی کند	
گفتار و ارتباط	گنجینه لغات محدود (کمتر از ۱۰ کلمه) است	
	برای ساختن جملات کلمات را ترکیب نمی کند	
	اکثر چیزهایی را که بیان می کند، مفهوم نیست	
	با جملات کوتاه گیج میشود	
	بیش از ۱۰ تا ۲۰ کلمه را درک نمی کند	

<p>علاقه ای به کتاب و داستان ندارد</p>		
<p>به مهارت‌های فردی مثل پوشیدن و در آوردن لباس علاقه ای ندارد در انجام کارهای اجتماعی یا منزل کمک نمی کند علاقه ای به یادگیری غذاخوردن توسط خودش ندارد بازی نمادین یا تخیلی انجام نمی دهد(مثل ماشین بازی با مکعب بعنوان ماشین)، فقط کشیدن، ضربه زدن و انداختن اشیا یا اسباب بازی را انجام می دهد</p>	<p>اجتماعی</p>	
<p>درکی از اینکه آنها چه کسانی هستند ندارند عدم موفقیت یا عدم وجود پشتکار در تکمیل پازل‌های ساده (۱-۳ تکه ای) انجام بازی هایی که بیشتر فیزیکی و تکراری و کمتر نمادین و نمایشی است طیف محدود علایق و فعالیتها در بازیها</p>	<p>ذهنی</p>	
<p>عدم تعادل؛ نمی تواند روی یک پا بایستد ضعف، کیفیت پایین حرکات (کندی و افتادنیهای مکرر)</p>	<p>حرکات درشت</p>	<p>سه سالگی</p>
<p>ناتوانی در کپی کردن(کشیدن) خطوط، ضربدر یا دایره ناتوانی در استفاده از قیچی (به تجربه کودک نیز بستگی دارد) ناتوانی در استفاده از کارت و چنگال ناتوانی در باز کردن دگمه بسته</p>	<p>حرکات ظریف</p>	
<p>تکرار مداوم صحبت دیگران، مثلا تکرار مداوم قسمتی از دیالوگ فیلمها اکثر صحبت‌هایش نامفهوم است گنجینه لغات و گرامر محدود است محدودیت زبان از نظر محتوی، علایق و تغییرات عدم پیروی از دستورات ۲-۳ مرحله ای هنوز باید با زبان ساده کودکان با آنها صحبت کرد</p>	<p>گفتار و ارتباط</p>	
<p>عدم علاقه به یادگیری لباس پوشیدن توسط خودش عدم آگاهی یا عدم واکنش به نام خود عدم علاقه به یادگیری غذا خوردن توسط خودش ناتوانی در بیان جنسیت خود عدم علاقه به بازیهای تعاملی با سایر کودکان عدم آگاهی از احساسات خود مثل غم و شادی علاقه ای به کمک در انجام کارهای اجتماعی یا منزل ندارد</p>	<p>اجتماعی</p>	

<p>بازیهای بیشتر مکانیکی و تکراری و یکنواخت است تا تخیلی یا با محتوای انسانی</p>		
<p>در بازیهای تخیل کمی دارد</p>	<p>ذهنی</p>	
<p>با مداد فقط خط خطی می کند</p>		
<p>به جز شمردن تقلیدی، درک دیگری از اعداد ندارد</p>		
<p>استفاده از پول را بلد نیست (گرچه به تجربه اش بستگی دارد)</p>		